

A Fővárosi Ítéltábla a HGBV-Szabó Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Mudra Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. május 30. napján kelt 17.G.42.714/2016/10. számú ítélete ellen az alperes által előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az alperes marasztalásának összegét 40.886.413 (negyvenmillió-nyolcszáznyolcvanhatezer-négyszáztizenhárom) forintra és annak 2017. augusztus 16. napjától a kifizetésig járó, 43.535.350 (negyvenhárommillió-ötszázharmincötezer-háromszázötven) forintnak 2016. január 24. napjától 2017. augusztus 15. napjáig járó késedelmi kamataira leszállítja, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 100.000 (százezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében 43.535.350 forint vételár és ezen összeg után 2016. január 24. napjától a kifizetés napjáig évi 20% késedelmi kamata, valamint 130 euró behajtási költségátalány és perköltség megfizetésére kérte az alperest kötelezni. A keresetét a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:215. § (1) bekezdésére, a késedelmi kamat és behajtási költségátalány iránti igényét a 2016. évi IX. törvényre alapította, mert az alperes a közöttük létrejött szállítási szerződésből eredő lejárt vételár tartozását felhívás ellenére nem egyenlítette ki.

Az alperes a fizetési meghagyással indult eljárásban ellentmondással élt, a perben azonban ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperest a kereseti kérelemmel egyezően marasztalta és kötelezte 43.535.350 forint és 2016. január 24. napjától a kifizetés napjáig járó évi 20%-os késedelmi kamata, valamint 130 euró behajtási költségátalány és 3.400.000 perköltség megfizetésére a felperes javára. Az ítéletét a Pp. 221. § (2) és (3) bekezdése alapján rövidített formában indokolta. A tényállást a csatolt okiratok és a felek nyilatkozatai alapján a Pp. 206. § (1) bekezdés figyelembevételével állapította meg. E szerint a felperes mint szállító és az alperes mint vevő között különböző rozsdamentes acélárukra vonatkozóan szállítási szerződés jött létre az alperes 2015. szeptember 28. napján történt ajánlatkérése, a felperes 2015. október 6. napján kelt ajánlata és az alperes erre

tekintettel adott, 2015. október 15. napján kelt megrendelése alapján. A felperes az így megrendelt árukat 2015. október 26-án maradéktalanul leszállította, arról 4 db számlát állított ki, a számlákat és az árut az alperesnek átadta, aki a teljesítést a számlákon aláírásával igazolta. Az alperes a teljesítést és a számlákat soha semmilyen módon nem kifogásolta, azonban a 2016. január 24-én esedékessé vált 43.535.350 forintot nem egyenlítette ki. 2016. február 1. napján írásban részletfizetési kedvezményt kért, amit a felperes elfogadott, ennek ellenére többszöri felszólítást követően sem teljesített. A felperes kezdeményezése folytán így 2016. május 5. napján fizetési meghagyás került kibocsátásra vele szemben. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a keresetlevél mellékleteként a felperes csatolta az ajánlatkérést és az ajánlatot, a megrendelőt és a számlákat, továbbá a szerződés tartalmára irányadó, az ajánlatban és a számlákon is hivatkozott, a felperes honlapján közzétett és az ügyfélfogadásra szolgáló helyiségében kifüggesztett, a szerződés létrejöttékor hatályos általános szerződési feltételeket (a továbbiakban: ÁSZF). A felperes által benyújtott bizonyítékokat és az azokkal alátámasztott felperesi tényállításokat az alperes érdemi ellenkérelme és ellentétes tényállítása, vitatása hiányában fogadta el. A Pp. 3. §-át, 141. § (2) és (6) bekezdését, 163. §-át, 164. § (1) bekezdését alkalmazta, továbbá a Ptk. 6:215. § (1) bekezdése és 6:153. § (3) bekezdése alapján hozta meg határozatát, valamint figyelemmel volt a 2016. évi IX. törvény rendelkezéseire és az ÁSZF VII.2. pontjára, a perköltség körében pedig a Pp. 77. §-ra, 78. § (1) bekezdésre és a vonatkozó IM rendeletre.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte, mert álláspontja szerint a felperes nem bizonyította, hogy a megrendelés alapján a felek között a szerződés létrejött, annak tartalmát, hogy a megrendelt áruk leszállítása valóban megtörtént és azt maradéktalanul és hiánytalanul átvette, így az ítélet megalapozatlansága miatt a bizonyítási eljárás olyan nagymértékű kiegészítése szükséges, ami a másodfokú eljárás kereteit meghaladja. Vitatta a felperes szerződésszerű teljesítése mellett a kamatkikötést és az alkalmazott általános szerződési feltételek tisztességtelenségére hivatkozott. Nem vitatta, hogy a felek között jogviszony jött létre a felperesnek küldött ajánlatkérés alapján különböző rozsdamentes acéláruk szállítására, és azt sem, hogy az ajánlattételt követően a felperes szolgáltatását igénybe vette, de állította, hogy az nem felelt meg a megrendelésben rögzített megállapodásnak. Érvelése szerint a felperes honlapján feltüntetett ÁSZF tisztességtelen szerződési feltételeket tartalmaz, a szerződés létrejöttére a felperes ezeket alkalmazta, ami alapján semmilyen kifogást nem terjeszthetett elő a leszállított árukkal összefüggésben. A Ptk. 6:77. § (2) bekezdése alapján azzal érvelt, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a közölt ÁSZF elfogadásra került, vagy azt egyedileg megtárgyalták, így az nem képezhette a közöttük létrejött szerződés részét. Ebből következően a késedelmi kamat mértéke eltűzött, felszámításával szemben semmilyen kifogást nem biztosított az ÁSZF, amit igazol annak 1.2. pontja. Előadta továbbá, hogy az ÁSZF III.1. pontja szerint a szerződés csak akkor jöhetett létre, ha a felperes írásban elfogadta a megrendelést a „Megrendelés visszaigazolása” megjelölésű nyilatkozatával. Ilyen, általa kiállított nyilatkozatra azonban nem hivatkozott és ilyet nem is csatolt. Nem bizonyította ezen túlmenően a hivatkozott áruk leszállítására vonatkozó kötelezettsége teljesítését átvételi bizonylattal, vagy szállítólevél formájában.

Az alperes további beadványában másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte a marasztalási összeg 3.075.791 forinttal történő leszállításával, mert előadása szerint a felperessel kötött szóbeli megállapodás alapján 2017. augusztus 15. napján ilyen értékű vasanyagot szállított vissza a felperesnek, amelyre vonatkozóan az átvételi elismervényt és a szállítólevelet mellékelte.

A felperes a másodfokú tárgyaláson nem vitatta az alperes által visszaszármaztatott vasanyagot, erre tekintettel a keresetét az áru visszaszállításkori értékével, a jóváíró számlának megfelelően

2.648.937 forinttal szállította le. A kereseti kérelmét ennek megfelelően 40.886.413 forint tőkeösszegre módosította, továbbá kérte változatlanul az alperes marasztalását 43.535.350 forint tőke után 2016. január 24-től 2017. augusztus 15-ig járó, ezt követően pedig a leszállított 40.886.413 forint után a kifizetésig az eredetileg is megjelölt mértékű késedelmi kamatokban. A fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, mivel álláspontja szerint az alperes fellebbezésében olyan új tényekre kíván hivatkozni, amelyek előterjesztésére a Pp. 235. §-a alapján már nincs lehetősége.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelmében bírálta felül, mivel annak jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt.

Megállapította, hogy az alperes fellebbezése nem alapos. A fellebbezésben a keresettel és a keresetben előadott tényekkel szemben a Pp. 139. § szerinti ellenkérelmét és érdemi védekezését terjesztette elő, amelynek során olyan új tényekre hivatkozott, amit az elsőfokú eljárásban elmulasztott előadni. A fellebbezésben új tény állítására és új bizonyítékok előadására azonban csak a Pp. 235. § (1) bekezdése szerinti keretek között kerülhet sor.

A Pp. 235. § (1) bekezdésének alkalmazása körében rámutat az ítéletábra arra, hogy a jogalkotó az 1999. évi CX. törvénnyel – 2000. január 1-től – jelentősen leszűkítve a fellebbezés tartalmát, főszabályként novációs tilalmat vezetett be a másodfokú eljárásban. Ez azt jelenti, hogy a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására csak akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az az elbírálása esetén reá kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna, illetve akkor, ha az új tény vagy bizonyíték az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának az alátámasztására irányul.

Ezt értékelve a felperes ellenkérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy a Pp. 235. § (1) bekezdésében és a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésében foglaltak alapján az alperes az elsőfokú eljárás során előadni elmulasztott nyilatkozatát és új tényállításait a másodfokú eljárásban már jogszerűen nem pótolhatja. A Pp. 141. § (2) bekezdése szerint a fél az eljárás során köteles tényállításait, nyilatkozatait és bizonyítékait a gondos és az eljárást segítő pervitelnek megfelelő időben előadni, illetve előterjeszteni, amennyiben ezzel alapos ok nélkül késlekedik, e kötelezettségének a bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadásának, előterjesztésének bevárása nélkül hoz határozatot a Pp. 141. § (6) bekezdése alapján.

A per irataiból megállapítható, hogy a fizetési meghagyással indult eljárásban az alperes ellentmondást nyújtott be, ebben azonban érdemi védekezést nem terjesztett elő, mindössze nem ismerte el a követelést. Az elsőfokú bíróság a 2016. szeptember 5-én kelt 6/I. számú idéző végzésében tájékoztatást adott arról, hogy az alperesnek a keresetre legkésőbb a tárgyaláson kell nyilatkoznia, és elő kell adnia a védekezésének alapjául szolgáló tényeket és ezek bizonyítékait, továbbá az ügyre vonatkozó okiratait be kell nyújtania. Külön felhívást intézett az alpereshez arra vonatkozóan, hogy az érdemi védekezésének alapjául szolgáló jogi tényeket 15 napon belül terjessze elő a felperessel egyidejűleg közölve, valamint tájékoztatást adott a Pp. 163. § (1) és (2) bekezdéséről kiemelve a (2) bekezdésben írtakat, amely szerint a bíróság az ellenfél beismerése, mindkét fél egyező vagy az egyik félnek az ellenfél által bírói felhívás (Pp. 141. § (2) bekezdése) ellenére kétségbe nem vont előadása folytán valóban fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében kétsége nem merül fel. Az ezt követően, 2016. november 29-én tartott első tárgyalást – amelyen az alperes képviselőjében jogi képviselő járt el – a felek közös kérelmére, egyeztetési tárgyalásaikra figyelemmel halasztotta el, és a végzésében ismét tájékoztatást adott a Pp. 163. § (1) és (2)

bekezdéseinek rendelkezéseiről, továbbá a Pp. 164. § (1), 141. § (6) és a Pp. 8. § (1) bekezdéseiben foglaltakról, valamint utalt a Pp. 141. § (2) bekezdésének rendelkezésére.

Az alperes az első tárgyaláson érdemi ellenkérelmét a Pp. 139. §-nak megfelelően nem terjesztett elő, erre a következő, 2017. február 14. napján tartott tárgyaláson sem került sor, mert a felek ismét közösen a tárgyalás elhalasztását kérték, amelynek az elsőfokú bíróság helyt adott. E jegyzőkönyvben a bíróság ismét idézte az előbbi jogszabályi rendelkezéseket, ezekre kifejezetten felhívta a felek figyelmét. Az alperes ezt követően a 2017. május 30-án tartott harmadik tárgyalás időpontjáig sem terjesztett elő érdemi védekezést, az idéző végzéssel közölt keresetre érdemben nem nyilatkozott, a fellebbezésének indokait nem adta elő annak ellenére, hogy az idézéssel együtt a keresetlevelet és mellékleteit, a felperes által benyújtott okiratokat, az ÁSZF-et kézhez kapta, azok tartalmát nyilvánvalóan megismerte. A jogi képviselővel eljáró alperesnek az elsőfokú bíróság többszöri tájékoztatása és a felhívott jogszabályi rendelkezések alapján nyilvánvalóan tisztában kellett lennie azzal, hogy a felek egyeztetésének reményében történő halasztás ellenére érdemi védekezését és az alapjául szolgáló tényeket és bizonyítékait elő kell adnia, mert annak hiányában az elsőfokú bíróság a Pp. 163. § (2) bekezdése alapján az általa kétségbe nem vont felperesi előadást való tényként fogadja el. Az elsőfokú bíróság a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésében foglalt rendelkezésekre is figyelmeztette a feleket, így azok alkalmazására lehetősége volt. Az alperes az utolsó tárgyaláson 2017. május 30-án nem jelent meg, így ekkor sem nyilatkozott a keresetre, mulasztását semmilyen módon utóbb nem mentette ki.

A fellebbezésében előadottakból ugyanakkor kitűnik, hogy olyan tényekre, körülményekre kíván hivatkozni, amelyekről az elsőfokú eljárás során is tudomással bírt, így nem volt akadálya annak, hogy érdemi védekezésként ezeket előterjessze.

Kialakult és egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezésben előadott olyan tényeket és bizonyítékokat nem veheti figyelembe, amelyeket az elsőfokú bíróság a Pp. 141. § (6) bekezdése alapján nem vett figyelembe, ilyen esetben a fellebbezésben előadottakat – valóságtartalmuktól függetlenül – figyelmen kívül kell hagyni (BDT2000. 177., BDT2000. 176., BDT1999. 69., BH2000. 279.). Az alperes a másodfokú eljárásban nem hozhatja fel azokat a tényállításait és bizonyítékait, amelyeket az elsőfokú eljárásban meg sem kísérelt előadni; tényállításai és bizonyítékai előterjesztésével alapos ok nélkül késlekedett (BH2003. 204.).

Az alperes a fellebbezésében előadott tényekre az elsőfokú eljárásban a fentiek ellenére nem hivatkozott, így a Pp. 141. § (6) bekezdését is figyelembe véve a másodfokú eljárás során a fellebbezésében foglalt új tényeket nem lehetett figyelembe venni. Az alperes ezen túl csak általánosságban vitatta a felperes által állított szállítási szerződés létrejöttét és hivatkozott arra, hogy a felperes nem igazolta a megrendelt áruk leszállítását, azonban ezzel ellentétes tényelőadást nem tett, így nem adta elő, hogy álláspontja szerint a megállapodás maradéktalan teljesítése mennyiben és milyen körülmények miatt nem történt meg. A felek közötti szállítási szerződés létrejöttét az ÁSZF-ben foglalt rendelkezésekre figyelemmel vitatta, ugyanakkor a fellebbezésében elismerte, hogy közöttük pontosabban meg nem jelölt jogviszony jött létre a felperes felé tett ajánlatkérés, a felperesi ajánlat és az alapján közölt megrendelés szerint. A bizonyítási eljárás nagymértékű kiegészítésének szükségességére tekintettel a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, ugyanakkor a fellebbezésében sem tett egyértelmű és konkrét, a felperesi tényelőadást cáfoló tényállításokat és erre vonatkozó bizonyítási indítványa sem volt, ami alapján a nagymértékű bizonyítás szükségessége egyáltalán felmerülhetett volna.

A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla csak a másodfokú eljárásban leszállított keresetre tekintettel

változtatta meg részben az elsőfokú ítéletet, egyebekben azonban a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, így az ítélet tábla a Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte a másodfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére, ami a felperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdései szerinti, a másodfokú eljárás kisebb munkaterhére figyelemmel mérsékelt összegben mérlegeléssel megállapított ügyvédi munkadíjából áll. Az alperes illetékeljegyzési joga folytán feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján ugyancsak a pervesztesnek tekintendő alperes köteles.

Budapest, 2018. február 15.

dr. Sándor Ottó s. k.
a tanács elnöke

dr. Buglyó Gabriella s. k.
előadó bíró

dr. Balsai Csaba Zoltán s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő